

RET TEN I NYKØBING F.

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 13. november 2019

Rettens nr. 1-2950/2019

Politiets nr. 1900-71297-00001-17

Anklagemyndigheden
mod
T
cpr-nummer ...

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 21. maj 2019.

Sagen er rejst som nævningesag, men tiltalte har besluttet at sagen skal behandles som domsmandssag, jf. retsplejelovens § 687.

T er tiltalt for overtrædelse af

straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 6,

ved i et tidsrum forud for den 19. december 2017, i en beboelsesejendom beliggende ... i X-by, uden politiets tilladelse og anerkendelsesværdigt formål, under særligt skærpende omstændigheder, at have været i besiddelse af 35 stk. 200 grams trotyl sprænglegemer, ca. 550 gram formbart sprængstof, ca. 55 m sprængsnor, 46 el-detonatorer og 30 stk. elkanonslag, som efter deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, herunder transporteret de nævnte genstande fra ukendt sted til ... i Y-by til ... i X-by, hvor de var anbragt i 2 plasticsække på loftet i en lade.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation hos tiltalte af 35 stk. 200 grams trotyl sprænglegemer, ca. 550 gram formbart sprængstof, ca. 55 m sprængsnor, 46 el-detonatorer og 30 stk. el-kanonslag, jf. straffelovens § 75, stk. 1.

Tiltalte har nægtet sig skyldig. Tiltalte har erkendt de faktiske forhold og overtrædelse af våbenloven.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte T og af vidnerne A, B, Henrik Lassen, Søren Ejsing-Duun, Per C. Rasmussen og C.

Forklaringer er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Ammunitionsrydningstjenesten ved major Søren Ejsing-Duun har i udtalelse af 9. juni 2018 anført:

"...

Farlighed

Opbevaringen af genstandene, på et loft, uden at være i et brandsikkert skab/ boks og uden afmærkning, vurderes at være groft uforsvarligt, og at have øget risiko for tilskadekomst af eventuel indsatspersonel og borgere i tilfælde af en utilsigtet eksplosion.

Sprængstoffet og detonatorerne var opbevaret i adskilte kasser, og det vurderes usandsynligt at der i tilfælde af en brand kunne ske detonationsoverførelse fra detonatorer til sprængstoffet, idet der ikke var fysisk kontakt i mellem disse.

Det vurderes meget sandsynligt, at en brand ville forårsage en delvis sprængning af sprængstoffet som følge af deflagration. Det skønnes at 25-50 % af sprængstoffet ville sprænge ved en brand, og i tilfælde af at branden var overtændt før at den nåedes sprængstoffet, kan mængden være større. Det vil kræve at der gennemføres en række afprøvninger for, at der kan gives en mere nøjagtigt vurdering af dette.

En sprængning af mellem 1,75 - 3,5 kg på loftet ville kræve 400 - 600 meters sikkerhedsafstand jf. militære bestemmelser.

Den aktuelle mængde sprængstof ville, såfremt det blevet bragt til detonation i det fri og var frit anbragt [note: Frit anbragt betyder at der ikke er risiko for udslyngning af fragmenter fra omgivelserne, eksempelvis i stenfri sand], kræve en sikkerhedsafstand på 500 meter (jf. militære sikkerhedsbestemmelser).

Ved anbringelser op af et objekt af sten, træ, mursten, beton eller lignende ville sikkerhedsafstanden være 800 meter.

Såfremt det var blevet bragt til samlet detonation på findestedet vurderes det derfor, at sikkerhedsafstanden ville være 800 meter. Det vurderes at bygningen, hvor det lå, ville være fuldstændig sammenstyrtet i og omkring sprængningsstedet. Bygningerne omkring vurderes ligeledes at ville være skadet.

Det vurderes at personer i selve bygningen ville være i livsfare, ligesom personer udenfor op til en afstand af 50-100 meter vurderes at have være i fare for at få alvorlige legemes skader. I resten af sikkerhedsafstanden vil der have været fare for skader, idet alvorligheden af skader, og risikoen ville aftage jo længere man befandt sig fra sprængningsstedet.

Det vurderes meget sandsynligt at en brand ville forårsage af detonatoren detonerede, og såfremt der på det tidspunkt var fysisk kontakt, ville det forårsage en detonationsoverførelse til sprængstoffet.

Såfremt der ikke var kontakt imellem sprængstoffet og detonatoren vurderes det, at der på grund af mængden af sprængstof kunne ske deflagration, som ovenfor beskrevet."

Ammunitionsrydningstjenesten ved major Søren Ejsing-Duun har i udtalelse af 3. juli 2018, som svar på spørgsmål fra Sydsjælland- og Lolland-Falsters

Politi, anført:

"...

Hvornår/hvilken periode blev de beslaglagte sprængstoffer benyttet af militæret i Danmark?

Ammunitionsrydningstjenesten er ikke bekendt med hvornår man begyndte at anvende de forskellige legemer i Danmark, men for de faste legemer er det sandsynligvis i perioden efter 2. verdenskrig, og for det formbare kan vi finde en beskrivelse tilbage fra 1967. De faste legemer er successivt udfaset, og anvendes så vidt vides ikke længere. 200 grams legemer, der er fundet har lot/parti nummer fra henholdsvis 1978 og 1989. Det formbare anvendes fortsat. Ud fra partinummet på det formbare har Forsvarets materieltjeneste oplyst os om at parti blev produceret i 1972, og indkøbt til forsvaret i 1982. Dette skal dog understreges, at dette intet fortæller om, hvornår det er udleveret til anvendelse, da det kan ligge i depot i årtier.

Er det muligt/sandsynligt, at en dreng for ca. 25 år siden, at kunne finde sprængstof i de mængder som der er beslaglagt. på øvelsesterrænet i ...?.

Hvis man på en øvelse har fået udleveret så stor mængde 200 grams legemer og detonatorer, ville det være for at man skal lave en meget stor ildmarkering, eller flere mindre. Hvis man af uvisse årsager ikke skulle bruge det, skulle det afleveres tilbage. Det vurderes usandsynligt at man har mistet så stor en mængde sprængstof uden at have iværksat en omfattende eftersøgning, og efterfølgende rapportering om særlig hændelse. Denne eftersøgning ville blive iværksat straks, at man konstaterede manglen, og dermed inden øvelsen var afsluttet. Eftersøgning ville fortsætte indtil man med sikkerhed kunne sige, at sprængstoffet var væk.

Det vurderes derfor muligt, men mindre sandsynligt, at en dreng skulle have fundet det på øvelsesterrænet.

Blev der dengang benyttet det pgl. sprængstof/de pgl. sprængstoffer på øvelsesterrænet i ...?.

De fundne effekter blev brugt i hele hæren, og da ... blev anvendt af blandt andet Danske Livregiment på daværende tidspunkt, så er det meget sandsynligt, at de fundne effekter også blev anvendt i øvelsesterrænet ved

....

Vi har ikke adgang til bestemmelser for terrænets benyttelse fra 1993, så det er uvist om disse gav lov til at gennemføre omfattende ildmarkering i terrænet."

Der er til brug for sagen udarbejdet personundersøgelse efter retsplejelovens § 808.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret, at han blev smidt ud hjemmefra og blev placeret i en lejlighed, hans far havde lejet til ham. Hans mor og far blev skilt da han var 6 år. D tog ham under sin vinger og sørgede for at han kom på

Herlufsholm. Han boede på ... fast i en periode. Han tog dertil, når han havde fri fra Herlufsholm. Efter han blev uddannet kaospilot, lavede han mange ting, f.eks. arbejdede han i Sydafrika med sikkerhed og storvildsjagt. Han rejste rundt i mange år. Han kom tilbage til Danmark. Han har en søn, E, der snart er 9 år gammel. Han bor ikke sammen med moderen. Han bor sammen med en ny kvinde; de er gift. Han har en 7/7-ordning med E. Han arbejder som handicaphjælper for en borger, der lam fra halsen og ned. Han har haft dette arbejde i 9 år. Han er gået i gang med at uddanne sig som psykoterapeut i Aarhus. Hans økonomi er rimelig.

Rettens begrundelse og afgørelse

Indledningsvist bemærkes, at tiltalte har erkendt de faktiske forhold vedrørende besiddelse af de i sagen omhandlede militære sprængstoffer.

Der skal herefter tages stilling til, om besiddelsen er sket under særligt skærpende omstændigheder som anført i straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2.

Af bemærkningerne til lov nr. 501/2009, punkt 3.2.2 fremgår:

"...Den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, omfatter endvidere besiddelse mv. af *andre våben end skydevåben, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade*. Våbentyperne, der hermed sigtes til, er de samme, som er omfattet af den gældende bestemmelse i § 192 a, stk. 2, om bl.a. våben af særdeles farlig karakter (bortset fra skydevåben), som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. Det vil således typisk være våben, som har karakter af egentligt krigsmateriel, og som ikke lovligt kan besiddes af andre end militæret, herunder hjemmeværnet. Som eksempler kan nævnes morterer, håndgranater, bomber og miner.

Ekspllosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, kan efter omstændighederne også være omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 192 a, stk. 1, nr. 2. Der sigtes hermed til de samme typer eksplosivstoffer, der i dag er omfattet af den gældende bestemmelse i § 192 a, stk. 2. Eksplosivstoffer vil således kunne være omfattet, hvis der er tale om stoffer i en sådan mængde og af en sådan farlighed, at det vil kunne bruges til at forvolde betydelig skade.

Begrebet »*offentligt tilgængeligt sted*« skal ligesom efter gældende ret forstås som steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restauranter, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Besiddelse mv. af skydevåben i en bil, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted, er også omfattet af begrebet."

Tiltalte har været i besiddelse af en betydelig mængde militært sprængstof på lokationer, der ikke har været aflåst. På denne baggrund, efter indholdet af forarbejderne til § 192 a og indholdet af erklæringen om sprængstoffernes farlighed afgivet af major Søren Ejsing-Duun, findes tiltalte at have besiddet sprængstofferne under særligt skærpende omstændigheder.

Tiltalte er derfor skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 6.

Tiltalte har forklaret, at han har fundet sprængstofferne, da han var 13-15 år gammel på øvelsesterrænet i ..., hvor han legede. Forklaringen underbygges af oplysningerne om sprængstoffernes alder.

Retten finder, at det ikke efter pensioneret kaptajn Per C. Rasmussens forklaring, eller de vidneforklaringer der er fremkommet fra seniorsergent Henrik Lassen eller major Søren Ejsing-Duun, kan afvises, at tiltalte kan have fundet sprængstofferne som forklaret af ham i starten af 1990'erne. Det bemærkes herved, at der ikke foreligger oplysninger om, at disse sprængstoffer har manglet fra et depot. Det må således lægges til grund, at tiltalte har opbevaret sprængstofferne i en tom lade eller skur i den største del af perioden, før det blev flyttet til den lade, hvor det blev fundet.

Retten lægger derfor til grund, at sprængstofferne er fundet således som det er forklaret af tiltalte.

Tiltalte er ikke tidligere straffet. Han har ingen tilknytning til rockere eller terrororganisationer. Tiltalte er i fast arbejde, er gift og har en søn fra et tidligere forhold.

Når henses til sagens helt særlige omstændigheder, herunder at sprængstofferne er fundet af tiltalte som dreng og at tiltalte ikke er omfattet af den persongruppe, som strafskærpsen af § 192 a var møntet på, findes afgørende forhold at tale for at fastsætte straffen under strafferammen i straffelovens § 192 a, stk. 1, jf. straffelovens § 83.

Straffen fastsættes herefter til fængsel i 1 år.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. § 56.

Retten tager påstanden om konfiskation til følge, jf. straffelovens § 75, stk. 2.

Thi kendes for ret:

Tiltalte, T, straffes med fængsel i 1 år.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begår noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Hos tiltalte konfiskeres 35 stk. 200 grams trotyl sprænglegemer, ca. 550 gram formbart sprængstof, ca. 55 m sprængsnor, 46 el-detonatorer og 30 stk. el-kanonslag.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

